TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MAKELA
SULO SYVÄNEN

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
AUG. NIKULA, Manager.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cepts per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Miksi ei siten kaikkialla?

Nykyisin kun paikkakuntakirjeissä on melkein yhtenäisenä säveleenä valitus toiminnan veltoudesta, kannattaa sille antaa erikoisen huomion. Miksi niin velttoa toisaalla, kun toisaalla samaan aikaan ilmenee mitä vilkkainta toimintaa?

Meillä on ollut toisinaan ennenkin syytä viitata joihinkin osastoihin, joiden toiminnan esimerkki olisi kelvollinen otettavaksi huomioon kaikkialla. Ja tällä kertaa me erikoisesti pyytäisimme kohdistaa niiden huomiota, jotka tuntevat toimintansa veltostuneeksi ja väsymyksen vaivaavan, joitakin päiviä sitte leidessämme julaistuun Fort Braggin, Cal., kansankirjeeseen, jossa kerrottiin sikäläisistä joulujuhlien vietosta ja toiminnan järjestelystä.

Kun sellainen syrjäkylän osasto, jonka koko paikkakunnan asukasluku on vain muutamia tuhansia, pystyy saamaan yhdellä ainoalla korilla toista tuhatta dollaria, niin on se kerrassaan ihmeteltävä saavutus.

Varmuudella voimme sanoa, että se ei ole mikään hetkellisen innostuksen sattumalta aiheuttama saavutus, **vaan järjestelmällisen toiminnan tulos, jonka eteen on toimittu säännöllisesti ja uupumatta.**

Samassa kirjeessä on selitys siihen, miten sellainen saavutus on mahdollista. Siinä selitetään miten toiminta on järjestetty metsäkämpillä niillä väliajoilla, joilla miehet eivät ole kaupungissa. **Siellä ovat erikoiset sihteerit kämpillä ottamassa jäseniä, kirjatilauksia, jäsenmaksuja ja yleensä pitämässä toimintaa yllä. Ja kun miehet sitte tulevat kaupunkiin, tietävät ne menevänsä osaston talolle kuin kotiinsa.**

Sellaisilla paikkakunnilla joilla työväestö asuu kaupungissa, olisi vilkkaan toiminnan aikaansaaminen paljon helpompaa kuin siellä missä se asuu hajallaan ja käy kaupungissa vain pari kertaa vuodessa. Että Fort Bragg ei ole suinkaan mikään poikkeusasemassa oleva paikkakunta olosuhteisiin nähden, on tunnettua niille jotka ovat olleet muilla Californian ja Oregonin ja yleensä näillä lännen kämpillä. Sen naapurikaupungilla, Eurekalla, olisivat ainakin yhtä hyvät toiminnan edellytykset, sillä siellä on enemmän suomalaisia, ei ole sellaista haalivelkaa kuin Fort Braggissä jne. Mutta kuitenkin on siellä toiminta melko lamaannuksissa.

Kunnollisen ja säännöllisen kirjeenvaihtajan kontolle lankeaa suuri osa saavutuksesta, ja siksipä meillä onkin syytä tähän esimerkkiin viitaten kehottaa jokaista osastoa ottamaan tehtäväkseen nyt kilpailijan hankkiminen t:k. 21 p:nä alkaviin kirjeenvaihtokilpailuihin, joiden ehdot ovat julaistuna huomisessa lehdessämme.

Muuan toinen esimerkiksi kelpaava osasto, joka niinikään toimii vaikeissa oloissa, on **Tacoman osasto** Washingtonissa. Sellaisen pienen suomalaisväestön keskuudessa ei ole isossa kaupungissa suinkaan helppo saada kiinteää ja vilkasta toimintaa aikaan, mutta Tacomassa on saatu. **Ja sielläkin on ollut kunnollinen kirjeenvaihtaja toimessaan jo vuosikausia.** Jo tämän edellisiin kirjotuskilpailuihin otti sieltä osaa toveri Allin, ja hänen jälkeensä on toiminut toisia. **Siten herätetään paikkakunnalla mielenkiintoa lehteen ja sille saadaan tilauksia.** Vaikeammissakin oloissa saadaan aina jotakin aikaan, jos vain on innostusta asiaan ja luottamusta työväenliikkeen lopulliseen voittoon.

Me kehotamme osastoja kaikkialla järjestämään nyt siten, että varmaan tulee osanottaja piakkoin alkaviin kirjotuskilpailuihin. Antakaa pieniä yksityispalkintoja sellaisissa valtioissa, joissa ei ole valtiokomiteaa, ja lähimmät osastot, kuten esim. pohjois-Idahon, voisivat varsin hyvin liittyä yhteen ja antaa palkinnot omien paikkakuntiensa kirjeenvaihtajille. Lehden puolesta annetaan kunnolliset ja arvokkaat palkinnot.

Kaikki mukaan kaikkialla, ja Toveri jokaiseen suomalaisperheeseen ennen kevättä!

Sosialismi ja sen edellytykset

Nykyajan korkealle kehittynyt työnjako ja tekniikka yhdessä muodostavat sosialistisen yhteiskuntamuodon edellytykset, sen esiasteen. Ainoastaan tällä perusteella kykenee se luomaan yleisen sekä aineellisen että henkisen hyvinvoinnin ja vapauden, koko kulttuurin uuteen, arvaamattomaan kehitykseen elvyttämään. Niin kauan kuin ihmiskunnalla ei ollut käytettävänään niin mahtavia tuotantovoimia kuin höyry ja sähkö ja näiden voimien käyttämiä ihmeellisen voimakkaita ja työkykyisiä tuotanto- ja liikennevälineitä, koneita, ja tuotanto siitä syystä nykyiseen verrattuna oli aivan käsipiömäisen pientä, olisi sosialististakin yhteiskuntamuotoa monenlaiset puutteet haitanneet. Noina aikoina, jolloin ei vielä höyrystä eikä sähköstä mitään tietty, olivat tuotannon tuloksetkin verrattain niukat ja sitäpaitsi vaati tuotanto palvelukseensa ihmisellisten työvoimain koko määrän. Nyt on ihmisellä mahtavat luonnonvoimat käytettävinään, niiden suoritettavaksi hän asettaa raskaimmat työt, ja nuo jättiläissuuruiset koneet rautaisine jäseuineen ja lihaksineen loihtivat maan syvyydestä esille suunnattomia aarteita, raaka-aineita, jotka ne sitten aivan kuin leikkiä laskien muokkaavat ja muuttavat mitä moninaisimmiksi käyttöesineiksi. Vielä paljoa huomattavammat kuin mitä nyt on asianlaita, ovat nämä kehityksen aikaansaamat muutokset: **ihmistyön helpottuminen ja tuotannon tuloksien lisääntyminen, olevat sosialistisessa yhteiskunnassa.** Mutta niin kauan kuin tuotannonvälineet pysyvät kapitalistisen kansanvähemmistön yksityisomaisuutena, tulevat niiden tuottamat edutkin vain kapitalistien hyväksi ja heillekin osittain vain rajotetussa määrässä, mutta varattomalle köyhälistölle ne eivät tuota hyötyä, vaan kirousta. Kuinka toisenlaiseksi onkaan asja muuttuva niin pian kuin yhteisö pääsee näiden työvälineitten omistajaksi, silloin on niiden tuottama hyötykin täysin määrin koituva koko yhteiskunnan siunaukseksi.

Sosialistisen liikkeen lopullisena päämääränä on siis: **tuotantovälineiden,** maan, työhuoneitten ja tehtaitten, koneitten ja kulkuneuvojen **yhteisön omaisuudeksi tekeminen** ja tuotannon järjestäminen siten, että kaikki yhteisön työkykyiset jäsenet työskentelevät yhteisön hyväksi s. o. samalla myöskin omaksi hyväkseen. Tuotanto on sosialiseerattava, tehtävä yhteisön asiaksi, samoin kuin sen ehdot ja edellytyksetkin, joista kaikista sosialistisella yhteiskunnalla on täysi päätösvalta, se on, ne ovat yhtenäisesti tarkotuksenmukaisesti järjestettävät, ja vastakohtana nykyisten jättiläisliittojen, trustien menettelytavalle tulevat asiat järjestettäviksi niin, että tuotannon hedelmistä saavat kaikki nauttia, eikä kuten nyt vain muutamat harvat yksityiset.

Yhteiskunta valmistaa jäseniänsä varten kaikkia tarveaineita, ottaen huomioon kaikki mahdolliset makuvaatimukset. Se viljelee ja hoitaa peltoja, niittyjä, viinitarhoja, rakentaa terveellisiä, kodikkaita asuntoja, valmistaa kaikenlaisia ravintoaineita ja vaatetavaroita, kunnossapitää mitä mukavampia ja useampia hotelleja, teattereita, museoita j.n.e. Jokaisen työkykyisen yksilön velvollisuutena on kykynsä mukaan ottaa osaa tarpeellisiin yhteisiin töihin. Jokainen, joka osottaa suorittaneensa työosuutensa, on oikeutettu saamaan kaikkea mitä kulttuuri-ihminen tarvitsee mukavasti eläkseen ja saadakseen halunsa ja taipumuksiensa mukaisesti ruumiillisia ja henkisiä voimiansa ja kykyjänsä kehittää.

Tämä kaikki varmaankin lukijasta näyttää mielikuvituksen luomalta, saduntapaiselta "laiskurien kultalan" kuvaukselta, hänestä kai tuntuu melkein samantapaiselta kuin tuntui talonpojasta, joka ei milloinkaan ollut kotikylänsä ulkopuolella käynyt kun hän ensimäisen ateriansa söi suuren valtamerilaivan upeassa ruokasalissa; ja kuitenkin voitaisiin kaikki tämä jo tänä päivänä toteuttaa jossakin suuremmassa yhteiskunnassa, jossa olot tätä varten tarkotuksenmukaisesti järjestettäisiin, onpa todellisuudessa jo toteutettu, vaikka tosin pienemmissä olosuhteissa. Ajatelkaamme vain ensiluokkaisia hotellejamme, suuria kauppavarastoja, joissa kukin löytää haluamiansa ja mieleisiänsä tavaroita, muistelkaamme maailmankaupan pääpaikkoja, suurten maailmankaupunkien jättiläismyymälöitä, basaareja j.n.e.

Sosialistisen olojen vallitessa on yhteiskunta verrattava suureen, **hyvinvoipaan** perheeseen, jossa kukin jäsen toimii kykynsä mukaan, silmämääränä ei ole työn tulosten keskinäinen vaihtaminen, vaan työskentely kaikkien perheen jäsenten yhteisten tarpeitten tyydyttämiseksi. Siinä suhteessa kuitenkin perhe ja sosialistinen yhteiskunta eroavat toisistaan, että edellisessä vallitsee patriarkaalinen hallitus, s. o. kaikki perheen jäsenet ovat perheenpään vallan alaisia, kun taas jälkimäisessä kansa itse, yhteisö on korkein valta-aste. — J. Stern.

Porvarit kauhuissaan

Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean äskeisen päätöksen, kerätä miljoonan dollarin vaalitaisterurahasto ensi syksyn kongressimiesvaaleja varten, ilmotetaan saaneen aikaan levottoman mielialan porvariston leirissä. Viime vaaleissa tekemänsä lupaukset pettäneet tietävät tilinteon ajan olevan lähestymässä sikäli kuin vaalitaistelu lähestyy.

Sosialistipuolueen äänimäärän huomattava kasvaminen viime syksyisissä kunnallisvaaleissa on turmion enne porvarien mielestä. Heräävän köyhälistön kiusalliset kysymykset ja vaalivaltit tuntuvat voittamattomilta niistä jotka tietävät tahallaan pettäneensä työväestön. Ei ole ollenkaan kumma, jos puhutaan vaalien siirtämisestä. Sehän takaisi porvarien vallan jatkumisen vielä toistaiseksi. Mutta pysyväisempää hyötyä ei heille siitäkään olisi, sillä mitä enemmän kansan tyytymättömyyttä tukahutetaan pakkokeinoin ja keljuilemalla, sitä voimakkaammiin se purkautuu silloin kun se kykenee esteet tieltään murtamaan.

Miljoonan dollarin vaalitaisterurahasto sosialistipuolueella olisi sangen tuhoisa ase. Useitten kongressimiesten valinta olisi silloin varma sosialistipuolueen listalla.

Porvarien leirissä kuuluu jo kuiskeita vaaliliitosta, ja vaikka ei sellaisesta vielä tule mitään yleisenä, koko maata käsittävänä liittona, niin paikallisia vaaliliittoja syntyy enemmän kuin näihin saakka. Kaikilla sellaisilla paikkakunnilla, joilla sosialistien äänimäärä on ollut tuntuvan suuri, ja joilla sen kasvaminen näyttää olevan varma, liittyvät porvarit yhteen.

Luonnollisesti tulevat sosialistitkin käyttämään yhdistetyt voimansa hyökkäyksiin siellä missä voitontoiveet ovat suurimmat, nimittäin teollisuuskeskuksissa, kuten Ohiossa, New Yorkissa, Illinoisissa, Wisconsinissa, Minnesotassa j. n. e. Sellaisilla paikoilla saavutetaan voittoja, jos vain puolueemme jäsenistö on yksimielisesti taistelua tukemassa.

Miljoonan dollarin rahaston hankkiminen ei ole suinkaan pieni tehtävä. Puolueemme sadantuhannen jäsenen tulisi silloin hankkia kunkin kymmenen dollaria. Saadaanko se kokoon, riippuu siitä, miten kautta linjan ollaan halukkaita käyttämään jokaista tarjoutuvaa tilaisuutta siten kuin se parhaiten voidaan käyttää. Yksimielisyydellä se voidaan hankkia, vieläpä suuremmitta vaikeuksittakin.

Muuan yleisen varallisuuden ilmaus

New Yorkin kaupungin yleisissä kouluissa ilmotetaan olevan 120,000 nälkäänäkevää lasta, ja 240,000 sellaista jotka elävät juuri nälännäkemisen rajalla. Kun koululasten lukumäärä New Yorkissa on kaikkiaan noin miljoona, niin huomaamme, että niistä enemmän kuin kolmasosa on alituisen nälännäkemisen varassa. Sellainen tilanne on sälittävä maassa jossa elintarpeista ei ole minkäänlaista puutetta: maassa jossa tuotetaan paljon enemmän kuin mitenkään voidaan kuluttaa.

Mutta köyhälistön lapsilla ei ole ruokaa siksi että heidän vanhemmillaan ei ole riittävää ansiomahdollisuutta. Ja mitäpä köyhälistön lapsista, niitähän on niin tavattoman paljon; niitä ajetaan suurkaupunkien laidoilla kuin koiria. Niitä kieltäytyvät asuntojenomistajat ottamasta huoneisiin, niille kieltäytyvät kaupunkien valtuustot laittamasta leikkikenttiä, jättäen ne kaduille ja kujille kasvamaan koirien kanssa.

Minkä olennon kohtalo olisikaan säälittävämpi kuin köyhälistön lapsen! Se syntyy köyhyydessä, yhteiskunnan ja vielä pä vanhempiensakin kiusaksi, syntyy näkemään nälkää ja kurjuutta, kasvaa oloissa joissa rikokset ja paheet rehoittavat kukoistamaan. Ja kun ne varttuvat hiukan, ajetaan ne tehtaisiin raatamaan muutamalla sentillä pitkiä työpäiviä.

Köyhälistön lasten keskuudessa niittävät kulkutaudit ja kuolema runsaan satonsa. Äärimmäisen rikkauden keskellä vaipuu niitä hautaan tuhansia vuodessa vain siksi että varallisuus tuotetaan muutamien nauttivaksi.

Yhteiskunnalla ei ole tarjona tulevaisuutta köyhälistön lapselle. Aikuiseksi varttuneena odottaa häntä raskas orjuus, milloin säilyy ollenkaan n. s. vapaudessa, tai vankilan kolkko elämä. Kurjuuden kehdosta katuojiin.. sieltä tehtaisiin, vankiloihin, porttoloihin ja viimeiseksi köyhien hautausmaalle, siinä lyhyesti köyhälistöläisen synkkä elämäntarina! Se on kärsimysten tie, jonka varsilla ei kasva ruusuja, ja jonka ilmapiiri synnyttää kostonhenkeä. Ja tämän kärsimyksissä ja kurjuudessa kasvavan sukupolven varassa on kuitenkin koko ihmiskunnan pelastus. Vain omaan voimaansa luottaen voi se koskaan odottaa parempaa. Turhaa ovat kaikki hyväntekeväisyysyhdistysten toimenpiteet, niistä ei ole edes voiteeksi haavoille. Ne lisäävät työläisten kärsimysten katkeran maljan sillä tiedolla, että kaiken rikkauden luojan täytyy elää toisten armoilla.

MAILMANKATSOMUKSIA

ONKO NYRKKIVALTA JO LAILLISTETTU?

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Jan. 4, 1918, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

Terästrustin äänenkannattaja Iron Ore kirjottaa m.m. seuraavia väkilauseita Punaisen Ristin puolesta:

"On täydelleen oikeutettua pyssy ojossa pidättää kenen tahansa, joka ei lahjota Punaiselle Ristille, ja ottaa häneltä rahat. Meidän pojat rintamalla saavat katsoa vihollisen pyssynpiippuihin, joilla ammutaan tappamista varten. Nämä pojat on varustettava parhailla saatavissa olevilla tarpeilla, ja eritoten täytyy heidän saada lämpöiset vaatteet Ranskan kylmää talvea vastaan. Heille täytyy olla kääreitä haavojen sitomista varten. Heille täytyy olla sairaanhoitajattaria pitämään heistä huolta tappelukentillä, matkalla sairaaloihin ja sairaaloissa. Jokaisen Amerikan kansalaisen velvollisuus on avustaa Punaisen Ristin rahastamista, yhtymällä sen jäsenyyteen. Dollari tai kaksi on perätr pientä verraten siihen mitä sotilailtamme vaaditaan. He uhraavat henkensä kotiin jääneitten puolesta. Niin että jos joku, jolla on rahoja, kieltäytyy niitä luovuttamasta, nuijikaa hänet ja ottakaa häneltä rahat pois. Mikään lautakunta ei ikinä tule teiltä tuomitsemaan sellaisesta teosta. Semmoinen menettely on nykyisissä oloissa oikeutettu."

Toisessa kohden sama lehti, puhuessaan Venäjän luopumisesta sodasta, lausuu:

"Tämä tarkottaa sitä, että jokaisen amerikkalaisen tulee olla hartaasti uskollinen maalleen, ja että jokaista kavaltajaa on ansionsa mukaan kohdeltava—hirtettävä, jos se on meille hyödyksi."

VANKILA-RAAKUUKSISTA.

Tuon tuostakin paljastuu milloin mistäkin maamme vankilasta tapahtumia, jotka osottavat, että joissakin vankiloissa yhä vielä vallitsee jätteitä entisaikojen epäinhimillisestä vankien kohtelusta. Muutamassa oikeusjutussa todisti eräs todistaja tapahtumista yhdelläkin vankilaleirillä: "Heinäkuun 20 p. minä näin ruoskittavan 26, ja yksi niistä kuoli sinä yönä; tilstaina 27 p. näin ruoskittavan 7..." ja niin jatkuu lähes koko Law Notes aikakauskirjan sivun. Yhdessä kohden kertomusta on tähtiä, joista asianomainen tuomari antaa seuraavan selityksen: "Tähdillä merkitystä kohdasta on jätetty pois todistajan kertomus sellaisesta miltei käsittämättömästä raakuudesta, jota ei sovi painattaa. Mutta se säilyy kaikiksi ajoiksi oikeuden pöytäkirjassa, vastaajan yrittämättäkään väittää sitä valheeksi".

Tuntuu helpottavalta päästessä noista inhottavaa julmuutta tiukkuvia tosiasioita sisältävistä lehdistä tuomarin lausuntoon, josta henkii valistunut ihmisyys. Ylituomari Clark lausui: "Mikään ei pahemmin turmele kuria vankiloissa kuin semmoisten rangaistustapojen käyttäminen, jotka riistävät vangilta omanarvontunnon sekä oikeudettomuudellaan ja julmuudellaan tekevät hänestä lakiheiton omassa mielessään. Ruumiillinen kuritus on osottautunut aivan tarpeettomaksi kaikkialla muualla ja on jyrkästi kielletty; paljoa edullisemmaksi on huomattu lempeä kohtelu järkevine ja rikoksen laadun mukaan sovitettuine rangaistuksineen, jotka eivät riipu esimiesten mielivallasta eikä intohimoista. Viime jouluksi tämän valtion kuvernööri antoi palkinnoksi hyvästä käytöksestä lomaa suurelle joukolle kuritushuonelaisia, eikä yhdessäkään ainoassa tapauksessa hänen luottamustansa väärinkäytetty. Vangit ovat ihmisiä, joihin enemmän vaikuttaa vetoaminen heidän parempaan luontoonsa ja hyvästä käytöksestä johtuvan palkinnon toivo sekä kohtuulliset ja oikeat rangaistukset ainoastaan milloin ne ovat välttämättömiä, kuin sellaiset raakuudet mitä tässä jutussa on ilmitullut."

KÄYTTI TILAISUUTTA.

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Jan. 4, 1918, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

Los Angelesista ilmotetaan viime vuoden viime päivinä tuodun sairaalaan varakas saksalainen Wm. Kasitz, luoti olkapäässään. Luodin oli ampunut hänen amerikalaissyntyinen vaimonsa, joka on poliisille kertonut, että heille tuli tappelu siitä, kun hän oli ostanut vapauslainaseteleitä. Poliisi on ilmottanut uskovansa rouva Kasitzin väitettä, että hän ampui hätävarjelukseksi...

TYÖPAKKOLAKI ja kengänkiillotus.

Maryland on ensimäinen valtio jossa työpakkolaki säädettiin. Sen käytäntöön sovelluttamisesta kerrotaan m.m., että eräs tuomari on tehnyt päätöksen, jonka mukaan kaikki ammatti-kengänkiillottajat ovat luettavat laiskotteliioiksi ja viipymättä "pakotettava hyödylliseen, tuotannolliseen työhön". Päätöstään perusteli tuomari sillä tavallaan pätevällä väitteellä, että jokainen saattaa kyllä itsekin kenkänsä kiillottaa. Mutta tämän ennakkopäätöksen nojalla voi nousta kysymys: jos Marylandin valtiossa palvelija kiletäytyy kiillottamasta isäntänsä tahi emäntänsä kenkiä, niin onko laillista erottaa häntä palveluksesta "työstä kieltäytymisen" nojalla. Olisi soma nähdä, miten tämmöisestä tapauksesta syntyvä koejuttu päättyisi.

KUINKA NIMIÄ SAADAAN.

Kun espanjalaiset v. 1531 tunkeutuivat Peruun, koettivat he alkuasukkailta tiedustella tämän maan ja kansan nimeä. Mutta nämä ymmärsivät väärin espanjalaisten kysymyksen mitä he olivat, ja vastasivat: "Peru", s.o. kalastajia. Siitä selitetään "Perun" nimen johtuvan.

Vähän samaan tapaan kävi Filippiineihin kuuluvan Luzonin saaren löytäjille. He sattuivat kysymään paikan nimeä muutamilta naisilta, jotka juuri olivat jauhamassa. Nämä luulivat vieraitten kysyvän mitä he tekivät, ja he vastasivat: "Luzon"—me jauhamme.

Tulimaan ensimäiset löytäjät nimittivät sikäläisiä alkuasukkaita "petshereiksi", sentähden että nämä vieraita nähdessään valittavalla äänellä huutelivat "Petsherä"—me olemme ystäviänne.

RUMA TEKO.

"Istuin puistikossa erään Columbian autoilutien varrella olevan kahvilan edustalla. Silloin lähestyy tuttu mies minua, taputtaa ystävällisesti olalleni ja sanoo: 'Voi, kuinka komea auto! Siinäpä mahtaisi olla eri nautinto ajella. Saisinko pikkusen koetella?'—'No, jos niin mielesi tekee', vastasin minä. Samassa hän jo istuikin siinä; ajoi viisi-kuusi kierrosta puiston edustalla ja sitte kätosi autoineen mutkan taakse, enää takaisin palaamatta. Tuo ei ollut kaunis teko, varsinkaan niin hyvältä ystävältä, vai mitä? Olisihan yhtä hyvin voinut sattua, että auto olisi ollut m i n u n !"

VAI ORJA!

Työläinen, jonka täytyy pyytää isännältä työtä ja tehdä työtä isännän määräämillä ehdoilla sekä aina pelätä menettävänsä työpaikkansa jos jonkinlaisista syistä, ei ole orja. Eihän toki! Hän on vapaa mies—vapaa näkemään nälkää, vapaa lähtemään tai ajettavaksi pois työpaikastaan ja vapaa etsimään uutta työpaikkaa, kun on entisen menettänyt.

Arvasi syyn.

"Äiti", sanoi sanomalehdentoimittajan poika, "nyt tiedän, mistä syystä sanomalehden toimittajat aina panevat kirjotuksiinsa 'me'".

"Sanoppa sitte, miksi?"

"Sentähden että ihmiset, jotka eivät pidä heidän kirjotuksistaan, luulisivat heitä olevan niin monta, ettei niitä uskalla lähteä antamaan selkään."

"Me pidämme porttoja nautinnoksemme, jalkavaimoja jokapäiväisten tehtävien varalle ja laillisia vaimoja pidämme sentähden, että he synnyttävät meille lapsia ja ovat meidän orjiamme", lausui muinaiskreikkalainen puhuja Demosthenes eräässä tilaisuudessa.

Ovatko olot siitä ajasta paljokin muuttuneet?

Toista se on ammattimies.

Kapitalisti (aikoinaan ollut maalarimestarina, tanssiaisiin lähtöä varten kasvojaan maalailevalle rouvalleen): "Etkö sinä ikinä tule valmiiksi?... Tuossa ajassa minä olisin jo pyyhkinyt jonkunlaisen talon sekä sisältä että päältä!"

Komeuden vuoksi.

"Miksi emme näe teidän koskaan ajelevan yhdessä perheenne kanssa, herra pankkiiri?"

"Se ei ole tarpeellista. Meidän perheessä on jokaisella oma automobiili."

Aikamme lapset.

Perheen nuori tytär (päivällispöydästä noustua): "Isä, menkääpäs omaan huoneesenne tupakoimaan. Minulla on äidille kerrottavana eräs juttu, joka ei oikein sovi miesten kuultavaksi."

SOPUISA MUIJA.

"Mitenkä vanha sun vaimosi on?"

"Neljänkymmenen-viiden. Mutta hän suostuu siitä kyllä vähän alentamaan."

KENELLE JÄKÄLÄLEIPÄÄ TARVITAAN?

Eräänä päivänä tuli Turun kaupungin leipämyymalään hieno rouva tiedustelemaan, onko jäkälaleipää myytävänä. Saatuaan kieltävän vastauksen tuumi rouva, ettei heillä ole leivän puute, mutta palveltjaa varten olisi pitänyt sanoa ostaa jäkälaleipää.—Sos.

Toverittareen halutaan toimittaja

Täten julistetaan toimeensakykenevien toverittarien haettavaksi toimittajan paikka Toverittaressa. Hakijalta vaaditaan kyky käyttää suomen- ja englanninkieltä, tuntea sosialidemokratisen työväenliikkeen periaatteet ja menettelytavat ja osata niiden mukaan toimittaa lehteä.

Hakemukset palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät Toverin johtokunnalle ennen helmikuun alkua, 1918, ja toimeen on astuttava heti kutsun saatua.

TOVERIN JOHTOKUNTA,
Box 99, Astoria, Ore.

Järjestömme asioita

SUOMALAISILLE S. OSASTOILLE WASHINGTONISSA.

Lähettäkää vielä joulukuun raportti-kortit allekirjottaneelle entiselläosotteella: 713—E. First St., Aberdeen, Wash., vaikkakin alkavalla vuodella valittu v.-komitea tulee toimimaan Tacomassa, sillä joulukuun kortit kuuluvat vielä minun huolehdittavakseni.

Toveruudella,
SIMON ARRA,
v.-k. kirjuri.

LÄNSIPIIRIN PUHUJAN MATKAOHJELMA.

Länsipiirin puhuja, toveri Alfred Hautamäki, puhuu Montanassa seuraavasti:—

Red Lodge, Mont., tammik. 8 ja sitä seuraavina päivinä.
Bear Creek, Mont., tammik. 13 ja sitä seuraavina päivinä.
Roberts, Mont., tammik. 17 ja sitä seuraavina päivinä.
Lehigh, Mont., tammik. 20 ja sitä seuraavina päivinä.
Geyser, Mont., tammik. 24 ja sitä seuraavina päivinä.
Belt, Mont., tammik. 29 ja sitä seuraavina päivinä.
Sand Coulee, Mont., helmik. 1 ja sitä seuraavina päivinä.
Stockett, Mont., helmik. 6 ja sitä seuraavina päivinä.
Butte, Mont., helmik. 11 ja sitä seuraavina päivinä.

Toveri Alfred Hautamäki on tunnustettu parhaimpien puhujien joukkoon, joten maksaa vaivan mennä Hautamäkeä kuulemaan. Osastot, **tehkää voitavanne puhetilaisuuksien onnistuttamiseksi.** — Myöskin Länsipirikomitea kehottaa jokaista s. s.-osastoa toimimaan toveri Hautamäen puhetilaisuuksien aikana, jonakin sopivaksi katsottuna iltana, niin kutsutut ohjelma-illatsut, joista illatsuista luovutetaan tulot piirimme agitatsionirahastoon. Toveri Hautamäki palkkakunnallenne saavuttuaan antaa osastojen huvitoimikunnille apuaan iltamien järjestämisessä.

Toverillisesti,
LÄNSIPIIRIKOMITEA.

KANSANKIRJEITÄ

CALIFORNIA

OAKLAND

Syyskuun puolivälissä alettu ja lokakuun ensimäisenä päivänä päättynyt rautatyöläisten lakko loppui silloin väliaikaisella sopimuksella. Hallituksen komitea sitte järjesti palkkataksan, joka hyväksyttynä astui voimaan marrask. 3 p:nä. Väliaikainen sopimus edellytti, että jos lopullisessa palkkojen järjestelyssä palkat nousee yli väliaikaisessa sopimuksessa mainittujen, on tuo eroitus maksettava takamaksuna siitä päivästä alkain kun työhön alettiin. Sittemmin ilmoitti hallituksen laivastohallinto maksettavaksi 10 prosentin lahjayleinnys kaikille hallituksen laskuun tehtävillä laivarakennuksilla työskenteleville. Se lahjalisäys tuli alkamaan jouluk. 15 p:stä. Pienempien laivaveistämöiden omistajat kieltäytyivät maksamasta takamaksua, joka laivakirvesmiesten saama nylennyksen mukaan teki noin parikymmentä dollaria kahden kuun ajalta miestä päälle. Samalla asettivat miehet vaatimuksen 10 prosentin ylennyksestä, samoin kun hallituksen toissa työskenteleville oli myönnetty Hanlonin, Stonen ja Tibbettin laivajaardit joutuivat lakkotilaan. Naista on tähän mennessä Hanlon suostunut. Rauta- ja konepajatyömiehet ryhtyivät lakkoon samoista syistä kuin edellä on mainittu, pääasiallisesti ollen vaatimus 10 prosentin ylennyksestä. Joitakin pikku päjoja on suostunut, mutta suurempien omistajat pitävät kiinni äsken sovitusta palkkataksasta ja ilmottavat monet alottavansa työt vuoden alusta nuilla miehillä kun tarjolle tulee.

Oikein tosissaan pitävät Oaklandin kauppa ja liikemiespiirit kaupunkiaan nousemana teollisuuskeskustana. Nyt aletaan jo puuhaamaan työväen asuntoja. Aivan lähi tulevaisuudessa pitäisi rakentaa onnellisia koteja 10 tai 15,000 työläisjoukolle. Nyt